

АНАЛІЗ РУХУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

к.е.н. Антонюк Н. А., студентка гр. Ф-82 Бахмач А. О.

Однією з найважливіших умов стабільного функціонування підприємства є грошові надходження, які представлені грошовими потоками від усіх видів діяльності, які мають забезпечувати мінімально необхідний розмір грошових коштів в засобах обігу і оборотному капіталі, поєднуючись при цьому з ціллю найбільш ефективного використання коштів.

В фінансовій літературі грошовий потік розглядається, «як стійка сукупність розподілених у часі процесів надходження та вибуття грошових коштів, що генеруються суб'єктом господарювання в результаті здійснення його операційної, інвестиційної та фінансової діяльності» [4].

Методологія аналізу грошових потоків знаходиться в стадії свого формування. Найбільш послідовний та аналітично цілісний методичний підхід представлено в роботах українського дослідника професора І.О. Бланка [2]. Метою аналізу грошових потоків підприємства є прискорення руху грошових коштів і підвищення на цій основі оборотності активів і капіталу, забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Аналіз руху грошових потоків підприємства регламентується багатьма нормативними актами. Головним є положення бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», яке затверджено наказом Міністерства фінансів України. Цим Положенням визначаються зміст і форма звіту про рух грошових коштів та загальні вимоги до розкриття його статей [1]. Ефективність управління фінансами можна оцінити на основі аналізу співвідношення грошових потоків від різних видів діяльності. Якість управління підприємством оцінюють як гарну, якщо за результатами звітного періоду спостерігається позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності й негативний – у результаті інвестиційної й фінансової діяльності [3]. Основними проблемами управління грошовими потоками на вітчизняних підприємствах можна визначити: управління грошовими засобами являє собою управління залишком грошових коштів на рахунках; процес управління грошовими потоками не скоординований з цілями самого підприємства; проблема наявності прибутку, але відсутності грошей [2]. Дані проблеми вирішуються шляхом: розробкою місії, цілей компанії, формуванням стратегії бізнесу, визначенням політики управління грошовими потоками; функціональними обов'язками буде забезпечення прийнятної рівня ліквідності, оптимізації використання грошових ресурсів, складання прогнозу надходження та вибуття грошових коштів тощо. Одним з методів збільшення вхідних грошових потоків для вітчизняних підприємств є реструктуризація активів. В рамках реструктуризації активів виокремлюють такі види заходів [4]:

- мобілізація прихованих резервів. Розмір прихованих резервів на активному боці балансу дорівнює різниці між балансовою вартістю окремих майнових об'єктів підприємства та їх реальною вартістю;
- використання зворотного лізингу, але ще не розроблена нормативна база щоб дати можливість зробити це реально;
- оптимізація структури розміщення оборотного капіталу. Слід урахувати, що надмірні запаси зумовлюють не лише зниження ліквідності підприємства, а й додаткові витрати, зокрема складські чи робочої сили;
- рефінансування дебіторської заборгованості – це форма реструктуризації активів, що полягає в переведенні дебіторської заборгованості в інші, ліквідні форми оборотних активів: грошові кошти, короткострокові вкладення тощо.

На нашу думку, вітчизняним підприємствам, можна порекомендувати наступні заходи, які б допомогли підвищити ефективність використання грошових потоків, як довгострокового впливу так і тактичних заходів:

1. Прискорення обертання оборотних активів, що дасть змогу інвестувати вивільнені кошти в цінні папери чи реінвестувати в виробничу діяльність з метою збільшення надходжень.
2. Підвищення норми прибутковості продукції, так як це повинно вплинути на рівень достатності грошових потоків та показники рентабельності.
3. Активне використання операцій з короткострокового кредитування, в тому числі позик банківських установ і факторингових операцій для зменшення періоду інкасації боргу і покриття дефіциту грошових коштів.
4. Внутрішнє страхування фінансових ризиків на підприємстві.

Впровадження вищезазначених заходів сприятиме ефективному використанню грошових потоків, що збільшить прибуток та покращить господарську діяльність вітчизняних підприємств.

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4: «Звіт про рух грошових коштів» Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. N 87 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 21 червня 1999 р. N 398/3691 (зі змінами та доповнення від 28 січня 2000 р. №15, від 30 листопада 2000 р. № 304)

2. Бланк І.А. Бланк І. А. Управление финансовой стабилизацией предприятия. - К.: Эльга. Ника-Центр, 2003. - 468с.

3. Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – Херсон: Олді-плюс, 2003. – 256 с.

4. Лігоненко Л.О., Ситник Г.В. Управління грошовими потоками: Навч. посіб. – К.: Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т., 2005. – 255с.